

Sygn. akt VII U 1722/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Marcin Graczyk
Protokolant:	sekr. sądowy Aneta Rapacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 stycznia 2017 r. w Warszawie

sprawy R. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wcześniejszą emeryturę

na skutek odwołania R. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 5 października 2016r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje R. M. prawo do wcześniejszej emerytury z warunków szczególnych od dnia 1 września 2016 roku.

Sygn. akt VII U 1722/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu 5 października 2016 r. wydał decyzję, znak: (...), którą odmówił R. M. prawa do wcześniejszej emerytury z warunków szczególnych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczony nie spełnił przesłanki wynikającej z art. 184 w zw. z art.32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a mianowicie nie wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych - a jedynie 14 lat, 11 miesięcy i 17 dni. W treści decyzji organ rentowy wskazał również, że przy ustalaniu stażu pracy w szczególnych warunkach wyłączył okresy nieskładkowe, w których wnioskodawca pobierał zasiłki chorobowe tj. okresy: od dnia 6 grudnia 1991 r. do dnia 14 grudnia 1991 r., od dnia 16 grudnia 1991 r. do dnia 7 stycznia 1992 r., od dnia 13 stycznia 1992 r. do dnia 5 lutego 1992 r., od dnia 14 lutego 1992 r. do dnia 22 lutego 1992 r., od dnia 24 lutego 1992 r. do dnia 28 lutego 1992 r., od dnia 21 maja 1993 r. do dnia 27 maja 1993 r., od dnia 29 lipca 1993 r. do dnia 6 sierpnia 1993 r. od dnia 1 października 1993 r. do dnia 20 listopada 1993 r., od dnia 17 grudnia 1993 r. do dnia 28 grudnia 1993 r., od dnia 11 lutego 1994 r. do dnia 31 marca 1994 r., od dnia 1 kwietnia 1994 r. do dnia 5 sierpnia 1994 r. oraz od dnia 23 grudnia 1994 r. do dnia 30 grudnia 1994 r. (decyzja z dnia 5 października 2016 r., znak: (...) – dokumentacja zgromadzona w aktach rentowych odwoływającego).

Ubezpieczony R. M., w dniu 10 listopada 2016 r., odwołał się od wyżej wskazanej decyzji organu rentowego, podważając ustalenia ZUS w zakresie stażu pracy w warunkach szczególnych. Wnioskodawca w treści odwołania wskazał, że w okresach od dnia 12 lutego 1979 r. do dnia 15 stycznia 1980 r., od dnia 16 stycznia 1980 r. do dnia 10 lipca 1980 r. oraz od dnia 18 lipca 1980 r. do dnia 31 grudnia 1994 r. był zatrudniony w Zakładzie (...) i w ramach tego zatrudnienia wykonywał prace w warunkach szczególnych. Stwierdził, że do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył mu natomiast okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenie z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Odwołujący podkreślił, że jak wynika z ugruntowanej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, przepisy znajdujące zastosowanie w niniejszej sprawie nie pozwalają na odliczenie od stażu pracy w warunkach szczególnych ww. okresów niewykonywania przez ubezpieczonego pracy z powodu przebywania na zwolnieniu lekarskim. W ocenie odwołującego, organ rentowy zdaje się nie dostrzegać, że art. 32 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. - o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie ma zastosowania do stanów powstałych przed jego wejściem w życie. Przepis ten wprowadza istotną zmianę w dotychczasowym stanie prawnym, określając szczegółowo okresy, które nie są do niego wliczane (na przykład okresy niezdolności do pracy spowodowane chorobą). Takiego rozróżnienia nie można było w żaden sposób wywieść w drodze wykładni dotychczasowych przepisów. W związku z tym do czasu wejścia w życie przepisu art. 32 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach tj. do dnia 1 lipca 2004 r., do okresu pracy w szczególnym charakterze, wlicza się okresy niezdolności do pracy z powodu choroby lub macierzyństwa, co znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Odwołujący zaznaczył także, iż co prawda przepis art. 32 ust. 1a FUS obowiązuje od dnia 1 lipca 2004 r., to jednak odnosi skutek również względem stanów prawnych i faktycznych istniejących przed dniem jego wejścia w życie. Na tej podstawie, w konkluzji odwołania, R. M. zwrócił się o przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury (odwołanie z dnia 10 listopada 2016 r. k. 2-4 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., w odpowiedzi na odwołanie z dnia 24 listopada 2016 r., wniósł o oddalenie odwołania. Organ rentowy w uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko zaprezentowane w decyzji z dnia 5 października 2016 r. i podniósł między innymi, że ubezpieczony nie spełnia przesłanki z art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem nie legitymuje się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze warunkującym prawo do świadczenia (tj. 15 lat pracy w warunkach szczególnych). Organ rentowy jeszcze raz podkreślił, że przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Zdaniem organu rentowego nie można także tracić z pola widzenia przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), które wyraźnie wskazują, że okresami pracy wliczanymi do stażu pracy w warunkach szczególnych jest praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W związku z powyższym bezspornym jest, że okres pobierania świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby wyklucza świadczenie pracy w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym stanie rzeczy brak jest podstaw do wliczenia okresów nieskładkowych do stażu pracy wykonywanej przez odwołującego w warunkach szczególnych (odpowiedź na odwołanie z dnia 24 listopada 2016 r. k. 9-10 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 22 grudnia 2016 r., odwołujący, działający za pośrednictwem profesjonalnego pełnomocnika, jeszcze raz podkreślił, że spełnia wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania na jego rzecz prawa do wnioskowanego świadczenia. Wskazał także, że w dniu 23 lutego 2016 r. ukończył wiek 60 lat, a na dzień 1 stycznia 1999 r. jego ogólny staż pracy wyniósł 25 lat, 1 miesiąc i 16 dni. Z kolei organ rentowy uwzględnił mu 14 lat, 11 miesięcy i 17 dni zatrudnienia w warunkach szczególnych. Tym samym Zakład Ubezpieczeń Społecznych dopuścił się istotnych naruszeń prawa, albowiem wadliwie pominął przy ustalaniu okresu zatrudnienia okoliczność pozostawiania przez niego na zasiłku chorobowym. Wynika to przede wszystkim z błędnego rozumienia wzajemnego stosunku art. 184 i art. 32 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Pełnomocnik odwołującego nadmienił także, że przepis art. 32 ustawy emerytalnej wprowadzony został ustawą zmieniającą z dnia 20 kwietnia 2004 r. i wszedł w życie z dniem 1

lipca 2004 r. (Dz. U. Nr 121, poz. 1264). Zgodnie z brzmieniem wskazanej normy okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby, nie wlicza się do ustalania okresów zatrudnienia w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze. Zasada ta nie ma jednak zastosowania do oceny nabycia prawa do emerytury przed dniem 1 lipca 2004 r. i dotyczy sytuacji osób wymienionych w art. 184 ustawy (pismo procesowe z dnia 22 grudnia 2016 r. k. 18-19 a.s.).

Do zamknięcia rozprawy, w dniu 26 stycznia 2017 r., strony postępowania nie modyfikowały zgłoszonych stanowisk i wywodziły jak dotychczas (protokół rozprawy z dnia 26 stycznia 2017 r. k. 38-40 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony R. M., urodzony w dniu (...), w dniu 6 września 2016 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniosek o wcześniejszą emeryturę. Do wniosku ubezpieczony dołączył kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą okresy jego zatrudnienia (wniosek z dnia 6 września 2016 r. k. 1-4, informacja dotycząca okresów składkowych i nieskładkowych k. 5-6 a.r.).

Powyższe skutkowało przeprowadzeniem przez organ rentowy postępowania wyjaśniającego, w toku którego Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że ubezpieczony legitymuje się łącznym stażem pracy w wymiarze 25 lat, 1 miesiąca i 16 dni, w tym stażem pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 14 lat, 11 miesięcy i 17 dni. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że nie uwzględnił jako zatrudnienia w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia ubezpieczonego: od dnia 6 grudnia 1991 r. do dnia 14 grudnia 1991 r., od dnia 16 grudnia 1991 r. do dnia 7 stycznia 1992 r., od dnia 13 stycznia 1992 r. do dnia 5 lutego 1992 r., od dnia 14 lutego 1992 r. do dnia 22 lutego 1992 r., od dnia 24 lutego 1992 r. do dnia 28 lutego 1992 r., od dnia 21 maja 1993 r. do dnia 27 maja 1993 r., od dnia 29 lipca 1993 r. do dnia 6 sierpnia 1993 r. od dnia 1 października 1993 r. do dnia 20 listopada 1993 r., od dnia 17 grudnia 1993 r. do dnia 28 grudnia 1993 r., od dnia 11 lutego 1994 r. do dnia 31 marca 1994 r., od dnia 1 kwietnia 1994 r. do dnia 5 sierpnia 1994 r. oraz od dnia 23 grudnia 1994 r. do dnia 30 grudnia 1994 r. - z uwagi na to, że wnioskodawca uprawniony był wówczas do zasiłków chorobowych (bezsporne).

W oparciu o tak poczynione ustalenia organ rentowy wydał decyzję z dnia 5 października 2016 r., znak: (...), którą odmówił ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury (decyzja z dnia 5 października 2016 r., znak: (...) – dokumentacja zgromadzona w aktach rentowych odwołującego).

Wnioskodawca R. M. od decyzji z dnia 5 października 2016 r. odwołał się do sądu inicjując postępowanie sądowe, w toku którego (w zakresie objętym sprecyzowanym odwołaniem) ustalono, że ubezpieczony w okresie od dnia 1 września 1971 r. do dnia 12 czerwca 1974 r. odbył praktyczną naukę zawodu (...) Szkoły (...) z siedzibą w W.. W okresie od dnia 11 września 1975 r. do dnia 26 kwietnia 1976 r. odwołujący wykonywał pracę w gospodarstwie rolnym rodziców, położonym na terenie Gminy K.. Następnie w okresie od dnia 15 sierpnia 1976 r. do dnia 28 lutego 1978 r. odwołujący był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W. na stanowisku robotnika budowlanego, a w okresie od dnia 12 lutego 1979 r. do dnia 31 grudnia 1994 r. świadczył pracę na rzecz Zakładu (...) w W. na stanowisku izolatorowego. W okresie od dnia 5 lipca 1995 r. do dnia 4 lipca 1996 r. odwołujący był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w charakterze osoby bezrobotnej, a od dnia 1 września 1996 r. świadczył pracę na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (świadcstwo pracy z dnia 23 września 2003 r. k. 25, świadectwo pracy z dnia 19 grudnia 1994 r. k. 27-28, zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 29-40 tom I a.r., zaświadczenie z dnia 12 lipca 2016 r. k. 7, zaświadczenie z dnia 21 lipca 2016 r. k. 13 tom II a.r.).

W dniu 19 grudnia 1994 r. Zakład (...) z siedzibą w W. wystawił odwołującemu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym zaświadczył, że w okresie od dnia 12 lutego 1979 r. do dnia 31 grudnia 1994 r. R. M. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace ujęte w Wykazie A, Dziale III, pod poz. 74 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz. U. Nr 8 poz. 43) określone, jako praca w szczególnych warunkach. W treści ww. świadectwa wskazano również, że odwołujący wykonywał pracę na stanowisku izolatorowego w okresach od dnia 12 lutego 1979 r. do dnia 15 stycznia 1980 r. i od dnia 18 lipca 1980 r. do dnia 31 grudnia 1994 r., które jest wymienione w Dziale III pod poz. 74 pkt. 1 i 2 wykazu, stanowiącego załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa

i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określania stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach (świadcstwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 19 grudnia 1994 r. k. 16-17, tom II a.r.).

Ubezpieczony R. M. w terminie przypadającym do dnia 30 grudnia 1994 r. był niezdolny do pracy i z tego tytułu uprawniony był do zasiłku chorobowego – w okresach: od dnia 6 grudnia 1991 r. do dnia 14 grudnia 1991 r. (9 dni), od dnia 16 grudnia 1991 r. do dnia 7 stycznia 1992 r. (23 dni), od dnia 13 stycznia 1992 r. do dnia 5 lutego 1992 r. (24 dni), od dnia 14 lutego 1992 r. do dnia 22 lutego 1992 r. (9 dni), od dnia 24 lutego 1992 r. do dnia 28 lutego 1992 r. (5 dni), od dnia 21 maja 1993 r. do dnia 27 maja 1993 r. (7 dni) od dnia 29 lipca 1993 r. do dnia 6 sierpnia 1993 r. (9 dni), od dnia 1 października 1993 r. do dnia 20 listopada 1993 r. (51 dni), od dnia 17 grudnia 1993 r. do dnia 28 grudnia 1993 r. (12 dni), od dnia 11 lutego 1994 r. do dnia 31 marca 1994 r. (49 dni), od dnia 1 kwietnia 1994 r. do dnia 5 sierpnia 1994 r. (127 dni) oraz od dnia 23 grudnia 1994 r. do dnia 30 grudnia 1994 r. (8 dni) – łącznie 333 dni (zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 33-36 tom I a.r.).

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie materiału dowodowego z akt sprawy oraz z akt rentowych odwołującego. Dowody w zakresie, w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Sąd za bezsporny uznał materiał dowodowy związany z okolicznością faktycznego świadczenia pracy przez ubezpieczonego w warunkach szczególnych w okresie od dnia 12 lutego 1979 r. do dnia 31 grudnia 1994 r. w Zakładzie (...) z siedzibą w W., jak też niekwestionowany przez strony był ogólny staż pracy ubezpieczonego. Zaznaczenia wymaga przy tym, że spór w sprawie ogniskował się wyłącznie wokół kwestii prawnych: ustalenia, czy przepisy znajdujące zastosowanie w niniejszej sprawie pozwalają – tak jak to uczynił organ rentowy - na odliczenie od stażu pracy w warunkach szczególnych okresów niewykonywania pracy z powodu przebywania na zwolnieniu lekarskim. Zdaniem Sądu zgromadzony materiał dowodowy nie budził jakichkolwiek wątpliwości i był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie R. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 5 października 2016 r., (...) jest uzasadnione i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że zgodnie z art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 887) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. zgodnie z art.196 ustawy - w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (tj. co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn).

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (art. 184 ust. 2 cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.). Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych - art. 32 ust 2 cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Warunki przejścia na emeryturę przez wymienionych powyżej pracowników określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.83 Nr 8 poz. 43 ze zm.).

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale w pełnym wymiarze

czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy zatrudnienia stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust.2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy - § 2 ust 1 i 2 cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełni łącznie następujące warunki tj. osiągnięcie wiek emerytalny, wynoszący dla kobiet 55 lat, 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Za wymagany okres zatrudnienia uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia (§ 3 i 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.).

Sąd Okręgowy zważył, że w realiach niniejszej sprawy okoliczność zatrudnienia wnioskodawcy na stanowisku kwalifikowanym jako wykonywane w warunkach szczególnych nie było sporne pomiędzy stronami. Jak wynika z akt rentowo-emerytalnych organ rentowy, już na etapie postępowania administracyjnego uznał, że wnioskodawca w okresie od dnia 12 lutego 1979 r. do dnia 31 grudnia 1994 r. wykazał 14 lat, 11 miesięcy i 17 dni okresów pracy kwalifikowanych, jako praca w warunkach szczególnych. Jednocześnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych, dokonując swoich ustaleń, nie zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy w warunkach szczególnych, przypadających w ww. okresie, dni w których wnioskodawca był niezdolny do pracy i z tego tytułu uzyskał prawo do zasiłku chorobowego (tj. 333 dni).

Uwzględniając powyższe Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że rozstrzygnięcie sprawy ogranicza się wyłącznie do ustalenia, czy nieuwzględnione przez ZUS okresy pobierania zasiłku chorobowego również podlegają zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd analizując ten problem zauważył w pierwszej kolejności, że jak wynika to z dominującego poglądu orzecznictwa zasiłki chorobowe pobierane w czasie zatrudnienia na stanowiskach przy wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych nie podlegają wyłączeniu z okresów pracy wykonywanej w warunkach szczególnych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 listopada 2015 r., sygn. akt III AUa 446/15). W podobnym tonie wypowiedział się również Sąd Najwyższy, który w uchwale z dnia 27 listopada 2003 r. (III UZP 10/03) stwierdził, że do okresu pracy w szczególnych warunkach, o jakich mowa w § 4 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), wlicza się okresy zasiłku chorobowego w czasie trwania tego stosunku pracy, przypadające po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 104, poz. 450 ze zm.). Nadmienić przy tym należy, że ustawa z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1991 r. Nr 104, poz.450) weszła w życie ze skutkiem od dnia 15 listopada 1991 r.

Sąd biorąc pod uwagę powyższe tezy orzecznictwa zauważył też, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych stosując obowiązujący od dnia 1 lipca 2004 r. przepis art. 32 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu okresu pracy w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresów niewykonywania pracy, za które to pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenie z ubezpieczenia społecznych w razie choroby i macierzyństwa.

Sąd Okręgowy nie zgadza się z takim odliczeniem, albowiem w sytuacji ustalenia czasookresu pracy w szczególnych warunkach stosując art.184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przepis art.32 ust.1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – nie ma zastosowania, bo mamy tu do czynienia z ekspektatywą prawa podmiotowego. Sytuacja osób wymienionych w art.184, opisywana w doktrynie jako ekspektatywa prawa podmiotowego, polega właśnie na spełnianiu się tylko części stanu faktycznego koniecznego do nabycia prawa, które poprzedza i zabezpiecza przyszłe prawo podmiotowe. Uwzględnienie ochrony prawa w trakcie nabywania, aprobowane i wskazywane w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (por. wyrok z dnia 3 października 2002 r.), znajdowało wyraz także w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 27 kwietnia 2000 r., III ZP 2/00 oraz wyroki z dnia 4 grudnia 2003 r., sygn. akt I PK 111/03, z dnia 24 września 2004r., II PK 25/04). Także Trybunał Konstytucyjny stosunkom tym niejednokrotnie dawał ochronę, jeżeli

miały postać ekspektatywy maksymalnie ukształtowanej, czyli sytuacji prawnej, która spełnia zasadniczo wszystkie przesłanki ustawowe nabycia prawa do emerytury pod rządami dawnej ustawy, bez względu na stosunek do niej ustaw późniejszych. Trybunał uznawał je za postać praw podmiotowych, do których znajduje zastosowanie ochrona praw nabytych (por. wyroki z dnia 30 listopada 1988 r., K 1/88, z dnia 22 czerwca 1999 r., K 5/99, z dnia 23 listopada 1998 r., SK 7/98 i z dnia 11 lutego 1992 r., K 14/91).

Uwzględniając, że ochrona ekspektatywy może wynikać z jej istoty, lecz także zyskiwać wzmocnienie w prawie, należy stwierdzić, że funkcję takiego wzmocnienia spełnił art.184 ustawy o emeryturach i rentach wobec pozostających w toku stosunków nabywania prawa do emerytury z tytułu wykonywania zatrudnienia w szczególnych warunkach przed dniem 1 stycznia 1999 r. W przepisie tym ustawodawca utrwalił sytuację osób, które w dniu wejścia w życie ustawy wypełniły warunki stażu szczególnego i ogólnego i zadeklarowały ich przyszłe prawo do emerytury w wieku wcześniejszym; przez wydanie tego przepisu nastąpił stan związania, tj. zobowiązania się przez Państwo do powstrzymania się od jakiegokolwiek ingerencji w istniejące prawo tymczasowe. Wobec tego przewidziana w ustawie ekspektatywa prawa do emerytury nie mogła wygasnąć na skutek nowej regulacji ustalania stażu zatrudnienia. Gwarancji przyszłego prawa do emerytury złożonej wobec osób, o których mowa w art.184 ustawy, ustawodawca nie mógł już naruszyć przez ustalenie innego sposobu wyliczenia ich stażu ubezpieczenia. Stąd ocena, że wykazanie w dniu 1 stycznia 1999 r. określonego w art.184 ustawy okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art.32 ust.1a pkt.1 obowiązujących po dniu 1 lipca 2004 r. Pogląd ten wzmacnia treść art.32 ust.4 ustawy emerytalnej, odsyłająca w zakresie warunków emerytalnych do przepisów dotychczasowych jakie obowiązywały przed dniem 1 stycznia 1999 r. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 września 2015 r., sygn. akt III AUa 2021/13).

W związku z powyższym w oparciu o art. 184 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze ocenia się na podstawie przepisów dotychczasowych. Regulacja dotyczy pracowników (osób pozostających w stosunku pracy) zatrudnionych w szczególnych warunkach (wykonujących prace uciążliwe, szkodliwe dla zdrowia), co ma ten skutek, że do takiego okresu pracy wlicza się okres płatnego urlopu wypoczynkowego, jak też okresy zasiłku chorobowego w czasie trwania stosunku pracy, pomimo, że w takich okresach praca rozumiana, jako faktyczne wykonywanie określonych czynności nie ma miejsca.

Z tych właśnie przyczyn, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję ZUS, w ten sposób, że przy ustalaniu okresu pracy w szczególnych warunkach uwzględnił okresy niewykonywania przez wnioskodawcę pracy, za które ubezpieczony otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenie z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Sąd zważył, że w ten sposób do stażu pracy odwołującego w warunkach szczególnych należało doliczyć 333 dni.

Uwzględniając zatem bezsporny staż pracy odwołującego w warunkach szczególnych w wymiarze 14 lat, 11 miesięcy i 17 dni i doliczając do niego omówiony wyżej okres 333 dni, jednoznaczny jest, iż łączny staż pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach przekracza 15 lat.

Tym samym wnioskodawca wbrew twierdzeniom ZUS spełnił wymaganą przesłankę dotyczącą wykazania odpowiedniego stażu pracy jaka przewidziana jest w art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sąd zważył też, że odwołujący spełnia również pozostałe przesłanki wynikające z § 1-4 ww. rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w zw. z art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i ma on prawo do wcześniejszej emerytury.

Zgodnie z art.129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust.2. Sąd zważył, że ubezpieczony złożył wniosek o prawo do wcześniejszej emerytury w dniu 6 września 2016 r., a więc prawo do wcześniejszej emerytury zostało mu przyznane od dnia 1 września 2016 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy dokonał stosownej zmiany decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 5 października 2016 r., znak: (...) w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., o czym orzekł w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)